

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 268 5186, faks. (8 5) 268 5187, el. p. info@teismai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Teisėjų tarybai

2020-05-25 Nr. 4R- 456-(1.14)

DĖL VISUOTINIO TEISĖJŲ SUSIRINKIMO

Teisėjų taryba 2019 m. spalio 25 d. nutarimu Nr. 13P-169-(7.1.2) „Dėl Visuotinio teisėjų susirinkimo“ nusprendė 2020 m. lapkričio 6 d. šaukti Visuotinį teisėjų susirinkimą. Šiomet organizuojamo susirinkimo metu, be kitų klausimų, vyks naujos sudėties Teisėjų tarybos rinkimai. Planuojama, kad renginyje iš viso turėtų dalyvauti apie 850 žmonių, iš kurių dauguma yra Lietuvos teisėjai, taip pat kviestiniai asmenys.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, kovodama su viruso COVID-19 plitimu šalyje, įvedė griežtas prevencines priemones, taip pat susijusias su asmenų socialinės distancijos laikymusi, masinių susibūrimų ir renginių ribojimu bei atšaukimu. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, atsižvelgdama į vis gerėjančią epidemiologinę situaciją šalyje, periodiškai švelnina įvestas karantino sąlygas, planuoja valstybės ir piliečių gyvenimo pokyčius artimiausioje ateityje. Vis dėl to, konkretesnė informacija dėl renginių organizavimo uždaroje patalpose gali keistis nuolatos atsižvelgiant į epidemiologinę situaciją šalyje (įvertinant visas galimas grėsmes bei rizikas), kurią prognozuoti ypatingai sudėtinga.

Visuotinis teisėjų susirinkimas turėtų vykti visą dieną. Šiuo metu Nacionalinė teismų administracija, kaip teismus ir teismų savivaldos institucijas aptarnaujanti bei Visuotinį teisėjų susirinkimą organizuojanti institucija, vykdo renginio vietos nuomos viešąjį pirkimą, sutartį su laimėtoju planuojama pasirašyti birželio mėn. pradžioje. Vis dėlto, mažai tikėtina, kad šių metų lapkričio mėnesį egzistuoti galimybė organizuoti numatyto dydžio renginį, užtikrinant reikiamą 2 m ar kitą minimaliai saugų atstumą tarp asmenų, taip pat užtikrinant kitus higienos reikalavimus.

Nacionalinė teismų administracija, siekdama planuoti tolimesnius veiksmus, susijusius su Visuotinio teisėjų susirinkimo organizavimu, vertindama situacijos rimtumą ir visas rizikas, taip pat atsižvelgdama į specialistų nuolat pateikiamą informaciją apie tikėtiną antrą viruso plitimo bangą rudenį, 2020 m. gegužės 8 d. raštu Nr. 4R-667-(1.25) „Dėl galimybės organizuoti visuotinį teisėjų susirinkimą“ kreipėsi į ekstremalios situacijos valdymą šalyje organizuojančią ir koordinuojančią Lietuvos Respublikos Vyriausybę, prašydama rekomenduoti, ar pandemijos valdymo ir sveikatos apsaugos požiūriu būtų saugu Visuotinį teisėjų susirinkimą, kuriame dalyvautų apie 850 žmonių, organizuoti 2020 m. lapkričio mėn. uždaroje patalpose; jeigu nebūtų kliūčių renginį organizuoti, kokiomis sąlygomis tai turėtų būti padaryta.

Vyriausybė Nacionalinės teismų administracijos paklausimą persiuntė Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, kuri šiuo metu rengia atsakymą. Vis dėlto, tikimybė, kad bus gauti aiškūs ir konkretūs atsakymai, yra nedidelė.

Įvertinant situacijos neapibrėžtumą, Nacionalinės teismų administracijos vertinimu, tikslinga imtis kompleksinių priemonių, užtikrinančių, kad suplanuotas Visuotinis teisėjų susirinkimas įvyktų, ir jo metu, be kitų klausimų, būtų išrinkta naujos sudėties Teisėjų taryba.

Nors Teismų įstatymas *expressis verbis* nenustato, kad Visuotinis teisėjų susirinkimas turi vykti šalies teisėjams fiziškai susirinkus vienoje vietoje, tačiau tokią išvadą leidžia daryti sisteminis Teismų įstatymo nuostatų aiškinimas: „Teisėjų kandidatūras Visuotiniame teisėjų susirinkime iškelia ir renka atitinkamų teismų teisėjai“ (Teismų įstatymo 119 straipsnio 2 dalies 2 punktą); „Pasibaigus Teisėjų

LIETUVOS
TEISMAI

tarybos nario įgaliojimams <...>, į jo vietą likusiam Teisėjų tarybos įgaliojimų laikui <...> Visuotinio teisėjų susirinkimo nustatyta tvarka elektroniniu būdu išrenkamas naujas Teisėjų tarybos narys.“ Visuotinio teisėjų susirinkimo 2008 m. lapkričio 14 d. sprendimu Nr. 12P- 9-(7.2.2) patvirtintame Visuotinio teisėjų susirinkimo darbo reglamente (toliau – Reglamentas) įtvirtintas teisinis reguliavimas yra aiškiai orientuotas į fizinio susirinkimo organizavimą: pavyzdžiui, Reglamento 14 punkte nustatyta, kad „<...> susirinkimo dalyviai registruojami, t. y. atvykę į Susirinkimą, turi pasirašyti registracijos lapuose. Jei Susirinkime numatyta rinkti Teisėjų tarybą, dalyvausiantys Susirinkime teisėjai registruojami pagal teismus <...>“ ir pan. Reglamente nėra nuostatų, susijusių su galimybėmis vesti Visuotinį teisėjų susirinkimą ar balsuoti dėl kandidatų į Teisėjų tarybos narius nuotoliniu būdu.

Siekiant užtikrinti, kad 2020 m. lapkričio 6 d. suplanuotas Visuotinis teisėjų susirinkimas įvyktų ir jo metu *inter alia* būtų išrinkta naujos sudėties Teisėjų taryba, taip pat įgyvendinant konstitucinį atsakingo valdymo principą bei viešosios teisės principą, kad teisėtu yra laikomas tik toks elgesys, kurį įsakmiai leidžia teisė, bei užkirsti kelią galimoms abejonėms dėl Visuotinio teisėjų susirinkimo metu priimtų sprendimų teisėtumo (jei jis įvyktų kitu būdu be atitinkamo įstatyminio reguliavimo), tikslinga priimti sprendimus dėl tolimesnių veiksmų.

Atsižvelgiant į išdėstytą, Nacionalinė teismų administracija įžvelgia ir Teisėjų tarybai siūlo svarstyti šiuos alternatyvius esamos situacijos sprendimo variantus:

1. Nuotolinio visuotinio teisėjų susirinkimo ir Teisėjų tarybos narių rinkimo organizavimas naudojant informacines ir elektroninių ryšių priemones.

Manytina, kad esamos situacijos sąlygomis vienas realiausių, inovatyviausių ir optimaliausių Visuotinio teisėjų susirinkimo organizavimo būdų yra Visuotinio teisėjų susirinkimo organizavimas nuotoliniu būdu, naudojant informacines ir elektroninių ryšių priemones.

Tokiu atveju Visuotinis teisėjų susirinkimas būtų organizuojamas šalies teisėjams jungiantis vaizdo ir garso konferencinės įrangos ryšiu (pvz., naudojantis ZOOM ar Microsoft Teams ar kitomis programomis). Rinkimams papildomai turėtų būti perkamos vaizdo konferencijos organizavimo paslauga ir balsavimo organizavimo paslauga, kuri suteiktų slapto balsavimo galimybę. Prie balsavimo sistemos teisėjai jungtųsi ir būtų identifikuojami per saugaus elektroninio parašo laikmeną ar identifikuojant teisėją pagal jam suteiktą prieš susirinkimą identifikacinį kodą, tačiau balsavimas būtų šifruotas, todėl anoniminis. Visuotinio teisėjų susirinkimo darbotvarkė būtų įgyvendinta teisėjams dalyvaujant vaizdo konferencijoje, o balsavimas vyktų kitoje specialioje elektroninėje aplinkoje.

Privalumai:

1. Lyderystės pademonstravimas ir demokratinių principų užtikrinimas. Politiškai toks ėjimas būtų itin stiprus, greičiausiai teigiamai priimtas teisėjų bendruomenėje bei visuomenėje. Teismų sistema parodytų, kad yra lanksti ir gebanti prisitaikyti prie bet kokių sąlygų. Be to, skirtingai nuo kitų teisininkus jungiančių organizacijų (advokatūros, prokuratūros), kurios panašius renginius tiesiog atšaukia ar nukelia neapibrėžtam laikui, įgyvendintų konstitucinę teisminės valdžios teisę rinktis net ir karantino ar nepaprastomis sąlygomis, kadangi šiuo būdu būtų galima užtikrinti visų šalies teisėjų dalyvavimą susirinkime. Tokio susirinkimo metu galėtų būti įgyvendinti visi Visuotinio teisėjų darbotvarkės klausimai, balsavimas dėl sprendimų būtų paprastas, patogus ir efektyvus. Tokiu būdu organizuojamas susirinkimas ir Teisėjų tarybos rinkimas užtikrintų visuotinio, tiesioginio ir slapto balsavimo principus.

2. Saugu karantino sąlygomis. Susirinkimo metu nebūtų keliama jokia grėsmė teisėjų ir kitų renginio dalyvių sveikatai, o sukurta elektroninė balsavimo sistema turėtų būti saugi ir konfidenciali lygiai tiek pat, kiek yra saugūs elektroninės bankininkystės generatorių ar el. parašo veikimo algoritmai. Be to, būtų eliminuotas žmogiškosios klaidos skaičiuojant balsus faktorius.

3. Novatoriška. Tokio pobūdžio renginio organizavimas bei balsavimas būtų vienas pirmųjų šalies mastu. Tarptautiniu lygmeniu elektroninių rinkimų (visuotinių) galimybė yra realizuota Estijoje, Norvegijoje, Prancūzijoje, Šveicarijoje, Kanadoje, tačiau šiuo atveju balsavime dalyvautų tik apie 750 asmenų, todėl tradicinės grėsmės dėl „elektroninio balsavimo“ šiuo atveju yra nepalyginamai mažesnės. Sėkmės atveju nuotolinis Visuotinis teisėjų susirinkimas galėtų būti organizuojamas tiek eiliniams, tiek neeiliniams susirinkimams ir ateityje.

4. Ekonomiška. Visuotinio teisėjų susirinkimo organizavimui yra numatyta 66 550 Eur su PVM (42 350 Eur skirti maitinimui ir vietai, 12 100 renginio organizavimui ir 12 100 techninės dalies įgyvendinimui). Nuotolinio susirinkimo organizavimui būtų reikalinga įsigyti nuotolinės konferencijos ir nuotolinio balsavimo organizavimo paslaugas. Preliminariu vertinimu, tikėtina, kad, vykdant nurodytus pirkimus, būtų sutaupyta 30-50 proc. suplanuotos sumos renginio organizavimui.

5. Įgyvendinama laike. Tiek elektroninio balsavimo organizavimo paslaugų, tiek nuotolinės konferencijos organizavimo paslaugų pirkimai būtų vykdomi mažos vertės pirkimų būdais, ir planuojama, kad pirkimo procedūros preliminariai galėtų trukti apie 1 mėn.

Trūkumai:

1. Kibernetinio saugumo problemos. Net ir imantis visų įmanomų saugumo priemonių, egzistuoja tikimybė, kad į susirinkimo organizavimo sistemą galėtų būti įsilaužta ir padarytas neigiamas poveikis, pvz., balsavimo rezultatams. Vis dėlto, tokia rizika gali būti maksimaliai valdoma, visų pirma, įsigyjant patikimas balsavimo sistemas, numatant aiškią tiekėjo atsakomybę už tokių incidentų metu prarastus ar pakeistus duomenis, balsavimo priežiūrai skiriant pakankamus žmogiškuosius išteklius tiek iš tiekėjo, tiek iš Nacionalinės teismų administracijos pusės. Papildomai galima svarstyti apie Nacionalinio kibernetinio saugumo centro prie Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos bei BĮ „Kertinis valstybės telekomunikacijų centras“ specialistų pasitelkimą bendradarbiavimo pagrindu.

2. Nauja ir nepatikrinta. Kol kas nėra pakankamai nei valstybės, nei užsienio (išskyrus Estiją, kurioje egzistuoja visuotinis elektroninis balsavimas) lygio praktinės patirties organizuojant tokio pobūdžio renginius ir balsavimą nuotoliniu ir elektroniniu būdu, todėl egzistuoja klaidų tikimybė. Vis dėlto nusprendus Visuotinį teisėjų susirinkimą ir naujos Teisėjų tarybos rinkimus organizuoti elektroniniu būdu, neišvengiamai turės būti atlikti sistemos išbandymo darbai ir balsavimo imitacija. Imituojant visuotinį teisėjų balsavimą, teisėjai testinėje aplinkoje galėtų būti apmokyti prisijungti prie sistemos ir balsuoti, kad būtų tinkamai pasirengę tai be trikdžių padaryti Visuotinio teisėjų susirinkimo metu.

3. Balsavimo slaptumo užtikrinimas. Kadangi numatoma, jog prie balsavimo sistemos teisėjai jungtųsi ir būtų identifikuojami per saugaus elektroninio parašo laikmeną ar identifikuojant teisėją pagal jam suteiktą prieš susirinkimą identifikacinį kodą, egzistuoja teorinė galimybė nustatyti balsavusiojo asmens tapatybę. Tačiau ši problema būtų minimizuojama tokią informaciją šifruojant ir šiuo balsavimą padarant anoniminiu.

4. Poreikis keisti teisės aktus. Tokios Visuotinio teisėjų susirinkimo organizavimo galimybės realizavimui reikalingi Lietuvos Respublikos teismų įstatymo ir Reglamento pakeitimai. Taip pat reikalinga, kad įstatyme ne tik būtų įtvirtinta nuotolinio Visuotinio teisėjų susirinkimo organizavimo galimybė, bet ir būtų pakoreguota dabar galiojanti kandidatų kėlimo tvarka, įvertinus tai, kad pagal dabartinį reguliavimą kandidatų į Teisėjų tarybos narius kėlimas paties susirinkimo metu būtų pakankamai sudėtingas, jei susirinkimas būtų vykdomas nuotoliniu būdu.

Nacionalinė teismų administracija siūlytų svarstyti dėl tikslingumo keisti galiojantį teisinį reguliavimą, nustatant, kad kandidatūros į Teisėjų tarybą būtų iškeliamos likus ne mažiau kaip mėnesiui (ar kitam terminui) iki numatytos Visuotinio susitikimo datos, o už pasiūlytas kandidatūras būtų balsuojama Visuotinio teisėjų susirinkimo metu. Taip atitinkamos jurisdikcijos ir pakopos teismai savo kandidatus galėtų iškelti anksčiau ir iki balsavimo galėtų susipažinti su nuo jų teismo ar teismų pakopos renkama pretendentais, užduoti jiems klausimus, išgirsti kandidatų prisistatymus bei planuojamus nuveikti darbus Teisėjų taryboje, atstovaujant jų teismo ir visos teismų sistemos interesams.

Atsižvelgiant į suplanuotą Visuotinio teisėjų susirinkimo datą bei numatytą Seimo pavasario sesijos pabaigą (birželio 30 d., nors tikėtina, kad sesija bus pratęsta), Teismų įstatymo pakeitimus reikėtų priimti skubos tvarka. Teismų įstatyme įtvirtintus nuotolinio Visuotinio teisėjų susirinkimo galimybę, iki numatyto eilinio Visuotinio teisėjų susirinkimo, Nacionalinės teismų administracijos nuomone, būtų tikslinga šaukti nuotolinį neeilinį Visuotinį teisėjų susirinkimą, kad būtų priimtas naujos redakcijos Visuotinio teisėjų susirinkimo darbo reglamentas.

Įvertinus teisėkūros procedūras, kyla rizika, kad bus nespėta laiku įgyvendinti pasiruošimo darbai. Kita vertus, turint galimybę Visuotinį teisėjų susirinkimą šaukti bet kada, suplanuota Visuotinio teisėjų susirinkimo data tokiu atveju galėtų būti nežymiai pavėlinta.

2. Nuotolinio visuotinio teisėjų susirinkimo organizavimas ir Teisėjų tarybos narių rinkimo organizavimas iš anksto balsuojant teismuose

Visuotinis teisėjų susirinkimas vyktų nuotoliniu vaizdo konferencijų būdu, kurio metu būtų įgyvendinti susirinkimo darbotvarkės klausimai (pvz., Teisėjų tarybos, Garbės teismo ataskaitų išklausa ir pan.), o dėl Teisėjų tarybos narių būtų balsuojama iš anksto, balsavimo paštu principu visuose šalies teismuose. Visuotinio teisėjų susirinkimo metu balsų skaičiavimo komisija, kuri turėtų būti suformuota iki Visuotinio teisėjų susirinkimo, suskaičiuotų gautus biuletenius ir paskelbtų išrinktus Teisėjų tarybos narius. Toks išankstinis balsavimas galėtų vykti, pavyzdžiui, savaitę iki Visuotinio teisėjų susirinkimo, kurios metu specialiai sudaryta komisija ir/arba Nacionalinės teismų administracijos atstovai fiziškai apvažiuotų visus šalies teismus ir surinktų užantspauduotus vokus su teisėjų balsais, t. y. būtų įgyvendinta visa balsavimo procedūra.

Privalumai:

1. Saugu karantino sąlygomis. Tokiu būdu organizuotas susirinkimas nekeltų pavojaus jame dalyvaujančių asmenų sveikatai. Būtų eliminuotos kibernetinio saugumo problemos, susijusios su elektroniniu balsavimu.

2. Demokratiška. Teisėjai galėtų įgyvendinti savo konstitucinę teisę į savivaldą ir savireguliaciją, vadovaujantis demokratinio veikimo ir visuotinio, tiesioginio ir slapto balsavimo principais.

Trūkumai:

1. Mažas efektyvumas. Sprendimui įgyvendinti reikėtų didelių administracinių, žmogiškųjų resursų. Pats balsavimo būdas neatitinka inovatyvių tendencijų ir yra nepraktiškas. Manytina, kad siekiamam tikslui skirtos priemonės būtų neproporcingos (važinėjimas po teismus, balsavimo slaptumo užtikrinimas, vokų saugojimas, atplėšinėjimas, skaičiavimas rankiniu būdu ir t. t.). Toks sprendimas greičiausiai būtų panaudotas tik šiam vienam kartui, kai nuotolinis Visuotinis teisėjų susirinkimas galėtų būti organizuojamas tiek eiliniams, tiek ir neeiliniams susirinkimams ateityje. Manytina, kad dėl vienkartinės situacijos sureguliuavimo laiko ir žmogiškieji ištekliai būtų neadekvatūs tikslui, kurio siekiama.

2. Poreikis pakeisti teisės aktus. Tokio sprendimo įgyvendinimas ne tik reikalautų Teismų įstatymo pakeitimo (dėl kandidatų iškėlimo), bet ir sisteminio Reglamento peržiūrėjimo, įtvirtinant tokio balsavimo vykdymo tvarką, rinkimų komisijos sudarymą, terminus ir kt. reikalingas nuostatas. Sunkumų keltų ir rinkimų komisijos, kurioje turėtų dalyvauti skirtingų teismų atstovai, darbo organizavimas, komisijai tektų daug nepatogaus darbo, kuris komisijos narius turėtų atitraukti nuo pagrindinės veiklos.

3. Balsavimo slaptumo užtikrinimas. Organizuojant tokį Teisėjų tarybos narių balsavimą, kyla rizikos dėl biuletenių ir juose esančios informacijos saugumo užtikrinimo.

3. Visuotinio teisėjų susirinkimo organizavimas tradiciniu fiziniu būdu ir Teisėjų tarybos narių rinkimo organizavimas balsuojant per įgaliotinius

Visuotinis teisėjų susirinkimas galėtų vykti tradiciniu fiziniu būdu, suplanuotu laiku ir vietoje, kuri būtų parinkta įvykdžius viešąjį pirkimą. Tačiau, siekiant sumažinti susirinkime dalyvaujančių asmenų skaičių, kad būtų užtikrinti sveikatos saugumo reikalavimai, pvz. reikiamas atstumas tarp asmenų, Visuotiniame teisėjų susirinkime dalyvautų tik kvorumui būtinas teisėjų skaičius (375), kurie kitų teisėjų būtų įgalioti balsuoti dėl kandidatų į Teisėjų tarybos narius ir kitų darbotvarkės klausimų, o nedalyvaujantys teisėjai galėtų stebėti susirinkimo transliaciją.

Privalumai:

1. Įprastas būdas. Visuotinis teisėjų susirinkimas ir Teisėjų tarybos narių rinkimai vyktų visiems įprastu būdu. Renginys būtų transliuojamas į teismus ar kitas sutartas vietas, kad fiziškai susirinkime negalintys dalyvauti teisėjai galėtų stebėti renginį.

2. Saugu karantino sąlygomis. Būtų galima valdyti dalyvaujančių asmenų kiekį, užtikrinant rekomenduotinas socialinės asmenų distancijos ribas, sumažinant riziką teisėjų sveikatai. Vis dėlto, nesant informacijos apie epidemiologinę situaciją, neįmanoma numatyti, kokio dydžio renginiai galės vykti 2020 m. lapkritį bei kiek ir koku atstumu bus leidžiami asmenų susibūrimai.

Trūkumai:

1. Teisės balsuoti apribojimas. Apribojama teisėjų teisė asmeniškai dalyvauti Visuotiniame teisėjų susirinkime ir tiesiogiai įgyvendinti savo konstitucines savireguliacijos ir savivaldos garantijas.

2. Poreikis pakeisti teisės aktus. Teismų įstatyme reikėtų ne tik nežymių korekcijų, bet iš esmės įtvirtinti naują savivaldos formą – įgaliotinių susirinkimą (konferenciją) (žr., pvz. Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo 59 straipsnio 4 dalis). Tikėtina, kad teisėkūros procesas dėl tokio siūlymo užtrukų ir kiltų daug diskusijų, ir nėra aišku, ar toks pasiūlymas susilauktų palaikymo parlamente. Kita vertus, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra pažymėjęs, kad, siekiant užtikrinti teisminės valdžios savivaldos veiksmingumą, taip pat atsižvelgiant į tai, kad savavaldė teisminė valdžia pagal Konstituciją negali būti pernelyg centralizuota, kai kurios tokios kitos institucijos netgi turi būti sudarytos (visų pirma teisėjų (**ar jų atstovų**) susirinkimas, be kurio Teismo, kaip visavertės, savarankiškos valstybės valdžios, savivalda apskritai neįmanoma) (Konstitucinio Teismo 2006 m. gegužės 9 d. nutarimas).

3. Sprendimas į ateitį. Teisinio aiškumo ir tikrumo principo kontekste tokia teismų savivaldos forma vis tik turėtų būti taikoma ateities susirinkimų organizavimui, t. y. vargu ar galėtų būti pritaikyta prieš pat suplanuotą Visuotinį teisėjų susirinkimą.

4. Nauji iššūkiai. Gali kilti sunkumų renkant įgaliotinius teisėjų tarpe, šis procesas gal kelti papildomas įtampas teismų viduje. Būtų reikalingi papildomi administraciniai resursai užtikrinant įgaliojimų administravimą ir registruojant susirinkime dalyvaujančius teisėjus, priklausomai nuo įgaliojimų apimties.

4. Suplanuoto Visuotinio teisėjų susirinkimo atšaukimas/datos nukėlimas ir Teisėjų tarybos įgaliojimų pratęsimas

Atsižvelgus į epidemiologinę situaciją šalyje rudenį, prireikus galima atšaukti 2020 m. lapkričio 6 d. suplanuotą Visuotinį teisėjų susirinkimą ir jo datą nukelti vėlesniam laikui.

Tokiu būdu dabartinės Teisėjų tarybos kadencija prasitęstų, kadangi pagal Konstituciją kiekviena valstybės valdžios institucija savo funkcijas vykdo nepertraukiamai, negali būti tokių teisinių situacijų, kai kuri nors valstybės valdžią įgyvendinanti institucija nefunkcionuoja (Konstitucinio Teismo 2004 m. liepos 1 d. nutarimas). Teisėjų taryba yra konstitucinis teismų valdžios organas, tiesiogiai dalyvaujantis teisėjų korpuso formavime, patardama Respublikos Prezidentui teisėjų skyrimo, karjeros ar atleidimo klausimais.

Vis dėlto, toks sprendimas galėtų būti vertinamas kritiškai, ypač pačios teisėjų bendruomenės. Manytina, kad dėl epidemiologinės situacijos atidėjus suplanuotą Visuotinį teisėjų susirinkimą, kitos susirinkimo datos nustatymas, kaip ir Teisėjų tarybos įgaliojimų laikas, taptų neapibrėžtas laike. Akivaizdu, kad laikotarpis, per kurį būtų galima kokybiškai suorganizuoti kitą Visuotinį teisėjų susirinkimą, turėtų būti ne trumpesnis nei 5–6 mėn., tačiau dabartinėmis aplinkybėmis neaišku, ar net ir po pusės metų (pavyzdžiui, 2021 m. kovo mėn.) vyksiantis Visuotinis teisėjų susirinkimas galėtų vykti įprastinėmis sąlygomis.

Kita vertus, ši Visuotinio teisėjų susirinkimo atšaukimo ir datos nukėlimo alternatyva, nors ir kraštutinė priemonė, visada išlieka prieinama sprendžiant tinkamo Visuotinio teisėjų susirinkimo organizavimo iššūkį.

Nacionalinė teismų administracija Teisėjų tarybai teikia pavyzdinį Lietuvos Respublikos teismų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto lyginamąjį variantą ir aiškinamąjį raštą dėl galimybės organizuoti Visuotinį teisėjų susirinkimą nuotoliniu būdu, naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas. Šis įstatymo projektas galėtų būti nesunkiai adaptuotas bet kuriai iš pirmiau aprašytų Visuotinio teisėjų susirinkimo organizavimo alternatyvų.

Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, Teisėjų tarybai siūlytina:

1. Spręsti dėl 2020 m. lapkričio 6 d. suplanuoto Visuotinio teisėjų susirinkimo tolesnio organizavimo pagal 1–4 punktuose nurodytus siūlymus.

2. Pritarus vienam iš 1–3 punktuose pateiktų alternatyvių pasiūlymų, pavesti Nacionalinei teismų administracijai:

- 2.1. organizuoti kreipimąsi į įstatymų leidybos iniciatyvos teisę turinčius subjektus dėl Lietuvos Respublikos teismų įstatymo pakeitimo įstatymo atitinkamų nuostatų projekto registravimo Seime;
- 2.2. parengti ir suderinti su Teisėjų tarybos Teisės aktų projektų rengimo ir vertinimo komitetu Visuotinio teisėjų susirinkimo darbo reglamento nuostatų pakeitimo projektą;

PRIDEDAMA:

1. Teisėjų tarybos protokolinio nutarimo projektas, 1 lapas;
2. Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 118 ir 119 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamojo varianto pavyzdys, 1 lapas;
3. Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 118 ir 119 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto aiškinamojo rašto pavyzdys, 4 lapai.

Direktorė

Natalija Kaminskiene

TEISĖJŲ TARYBA

Protokolinis nutarimas

2020 m. gegužės d. Nr.
Vilnius

Teisėjų taryba,
atsižvelgdama į Teisėjų tarybos 2019 m. spalio 25 d. nutarimu Nr. 13P-169-(7.1.2) „Dėl Visuotinio teisėjų susirinkimo“ patvirtintą Visuotinio teisėjų susirinkimo datą – 2020 m. lapkričio 6 d., siekdama užtikrinti Lietuvos teisėjų sveikatos apsaugą egzistuojant koronaviruso COVID-19 plitimo grėsmei bei konstitucinę teisminės valdžios teisę į savireguliaciją bei savivaldą,

n u t a r i a:

1. Organizuoti 2020 m. lapkričio 6 d. suplanuotą Visuotinį teisėjų susirinkimą [...] būdu.
2. Kreiptis į įstatymų leidybos iniciatyvos teisę turinčius subjektus dėl Lietuvos Respublikos teismų įstatymo pakeitimo įstatymo, įtvirtinančio galimybę Visuotinį teisėjų susirinkimą organizuoti [...] būdu, projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui.
3. Pavesti Nacionalinei teismų administracijai parengti ir suderinti su Teisėjų tarybos Teisės aktų projektų rengimo ir vertinimo komitetu **iki 2020 m. rugpjūčio 31 d.** Visuotinio teisėjų susirinkimo darbo reglamento nuostatų pakeitimo projektą.

Pirmininkas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
TEISMŲ ĮSTATYMO NR. I-480 118 IR 119 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2020 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 118 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 118 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Visuotinio teisėjų susirinkimo darbotvarkės projektas teisėjams išsiunčiamas, taip pat apie neeilinio Visuotinio teisėjų susirinkimo datą **bei kandidatus į Teisėjų tarybos narius** teisėjams pranešama paprastai ne vėliau kaip prieš mėnesį. Teikti pasiūlymus dėl Susirinkimo darbotvarkės papildymo ar pakeitimo galima ir Visuotinio teisėjų susirinkimo metu.“

2. Papildyti 118 straipsnį nauja 7 dalimi ir ją išdėstyti taip:

„7. **Teisėjų tarybos sprendimu Visuotinis teisėjų susirinkimas gali vykti nuotoliniu būdu, naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas Visuotinio teisėjų susirinkimo nustatyta tvarka.**“

3. Buvusią 118 straipsnio 7 dalį laikyti 8 dalimi.

2 straipsnis. 119 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 119 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) Visuotiniame teisėjų susirinkime išrinkti teisėjai: trys – iš Aukščiausiojo Teismo, du – iš Apeliacinio teismo ir vienas – iš Vyriausiojo administracinio teismo, trys – nuo visų apygardos teismų, vienas – nuo visų apygardos administracinių teismų ir keturi – nuo visų apylinkės teismų. Nuo apygardos teismų ir apylinkės teismų į Teisėjų tarybą gali būti išrinkti tik teisėjai, dirbantys skirtinguose teismuose. Teisėjų kandidatūras **likus ne mažiau kaip mėnesiui iki numatytos Visuotinio teisėjų susirinkimo datos** Visuotiniame teisėjų susirinkime iškelia ir **Visuotiniame teisėjų susirinkime** renka atitinkamų teismų teisėjai.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL TEISMŲ ĮSTATYMO NR. I-480 118 IR 119 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, įstatymo projekto tikslai ir uždaviniai.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas (toliau – Konstitucinis Teismas) 1999 m. gruodžio 21 d. nutarime pažymėjo, kad teisminės valdžios visavertiškumas ir nepriklausomumas suponuoja jos savivaldą. Teisminės valdžios savivalda apima ir teismų darbo organizavimą, taip pat teisėjų profesinio korpuso veiklą. Teismų organizacinis savarankiškumas ir savivalda – svarbios realaus teisminės valdžios nepriklausomumo garantijos. Kitų valdžios institucijų konstitucinė pareiga – gerbti Lietuvos Respublikos Konstituciją (toliau – Konstitucija) įtvirtintą teismų nepriklausomumą. Valstybės pareiga – sudaryti teismams tinkamas darbo sąlygas.

Lietuvos Respublikos teismų įstatymo (toliau – Teismų įstatymas) 113 straipsnyje nustatyta, kad teismų savivalda – teisėjų ir teismų teisė ir reali galia pagal Konstituciją ir kitus įstatymus laisvai ir savarankiškai, savo atsakomybe spręsti teismų veiklos klausimus.

Konstitucinio Teismo 2006 m. gegužės 9 d. nutarime akcentuota, kad pagal Konstituciją įstatymų leidėjas, paisydamas konstitucinio teisėjo ir teismų nepriklausomumo principo, kitų Konstitucijos nuostatų, turi įgaliojimus įstatymu įtvirtinti teisminės valdžios savivaldos institucijas, nustatyti jų sudarymo tvarką, įgaliojimus ir kt. Siekiant užtikrinti teisminės valdžios savivaldos veiksmingumą, taip pat atsižvelgiant į tai, kad savavaldė teisminė valdžia pagal Konstituciją negali būti pernelyg centralizuota, kai kurios tokios kitos institucijos netgi turi būti sudarytos (visų pirma teisėjų (ar jų atstovų) susirinkimas, be kurio Teismo, kaip visavertės, savarankiškos valstybės valdžios, savivalda apskritai neįmanoma); reguliuodamas su tokių institucijų sudarymu susijusius santykius, įstatymų leidėjas turi plačią diskreciją.

Visuotinis teisėjų susirinkimas – aukščiausia teismų savivaldos institucija, kuriame dalyvauja visi Lietuvos teisėjai (Teismų įstatymo 116 straipsnis). Pagal Teismų įstatymo 118 straipsnio 1 dalį eilinis Visuotinis teisėjų susirinkimas šaukiamas kas dvejus metus, o kas ketverius metus Visuotiniame teisėjų susirinkime yra renkama kita – vykdomoji, teismų ir teisėjų nepriklausomumą užtikrinanti savivaldos institucija – Teisėjų taryba (Teismų įstatymo 118 straipsnio 3 punktas, 119 straipsnio 1 ir 4 dalys), kuri tiesiogiai įgyvendina Konstitucijos 112 straipsnio penktojoje dalyje nustatytas funkcijas formuojant Lietuvos teisėjų korpusą.

Teisėjų taryba 2019 m. spalio 25 d. nutarimu Nr. 13P-169-(7.1.2) „Dėl Visuotinio teisėjų susirinkimo“ nusprendė eilinį Visuotinį teisėjų susirinkimą šaukti 2020 m. lapkričio 6 d. Šio susirinkimo metu turės būti renkama naujos sudėties Teisėjų taryba, *inter alia* pagal naują Teisėjų tarybos sudarymo tvarką, nustatytą 2019 m. liepos 16 d. Lietuvos Respublikos Seimo priimtu Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 7, 36, 39, 45, 48, 53¹, 53², 54, 55¹, 57, 61, 63, 69¹, 76, 78, 84, 85, 88, 91², 91³, 91⁴, 91⁵, 93, 94, 98, 101, 102, 106, 119, 121, 122, 124, 128, 130 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 44¹ straipsniu ir nauja VII dalimi ir 95 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymu Nr. Nr. XIII-2372. Planuojama, kad renginyje iš viso turėtų dalyvauti apie 1 000 žmonių, iš kurių dauguma yra Lietuvos teisėjai, taip pat kviestiniai asmenys. Visuotinis teisėjų susirinkimas paprastai vyksta visą dieną uždaroje patalpoje.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) 2020 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo“ buvo paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija dėl naujos pavojingos užkrečiamosios ligos – koronaviruso (COVID-19) plitimo grėsmės, taip pat Vyriausybės 2020 m. kovo 14 d. nutarimu Nr. 207 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ buvo paskelbtas trečias (visiškos parengties) civilinės saugos sistemos parengties lygis ir karantinas visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, kovodama su viruso COVID-19 plitimu šalyje, įvedė griežtas, tačiau reikalingas prevencines priemones, taip pat susijusias su asmenų socialinės distancijos laikymusi, masinių susibūrimų ir renginių ribojimu bei atšaukimu. Lietuvos Respublikos Vyriausybė,

atsižvelgdama į vis gerėjančią epidemiologinę situaciją šalyje, periodiškai švelnina įvestas karantino sąlygas, planuoja valstybės ir piliečių gyvenimo pokyčius artimiausioje ateityje. Vis dėlto, konkretesnės informacijos dėl renginių organizavimo uždaroje patalpose šiuo metu nėra.

Nepaisant vis gerėjančios epidemiologinės situacijos šalyje ir pasaulyje, užtikrintumo dėl ateities nėra. Dar daugiau nerimo kelia visuomenės sveikatos specialistų raginimai ruošti antrajai koronaviruso COVID-19 bangai šių metų rudenį. Esama neapibrėžtumo situacija kelia grėsmę, kad suplanuotas Visuotinis teisėjų susirinkimas dėl teisėjų bei visuomenės sveikatos saugumo negalės įvykti, o teisėjų bendruomenė negalės įgyvendinti savo konstitucinių savireguliacijos ir savivaldos formavimo teisių. Pastebėtina, kad esamas teisinis reguliavimas nenumato jokių alternatyvių Visuotinio teisėjų susirinkimo organizavimo formų.

Todėl Įstatymo projekto tikslas – įstatymo lygiu įtvirtinti alternatyvią Visuotinio teisėjų susirinkimo organizavimo formą – Visuotinį teisėjų susirinkimą organizuoti nuotoliniu būdu, naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas, sudarant sąlygas, nesant galimybių Lietuvos teisėjams susirinkti fiziškai, savo valdžios garantijas įgyvendinti kitais būdais.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai ir rengėjai.

Įstatymo projektą teikia XXX. Įstatymo pakeitimą iniciavo Teisėjų taryba ir Nacionalinė teismų administracija.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymo projekte aptariami teisiniai santykiai.

Teismų įstatymas *expressis verbis* nenustato, kad Visuotinis teisėjų susirinkimas turi vykti šalies teisėjams fiziškai susirinkus vienoje vietoje, tačiau tokia išvada išplaukia iš sisteminio Teismų įstatymo nuostatų teisinio reguliavimo: „Teisėjų kandidatūras Visuotiniame teisėjų susirinkime iškelia ir renka atitinkamų teismų teisėjai.“ (Teismų įstatymo 119 straipsnio 2 dalies 2 punktas); „Pasibaigus Teisėjų tarybos nario įgaliojimams <...>, į jo vietą likusiam Teisėjų tarybos įgaliojimų laikui <...> Visuotinio teisėjų susirinkimo nustatyta tvarka elektroniniu būdu išrenkamas naujas Teisėjų tarybos narys.“ Visuotinio teisėjų susirinkimo 2008 m. lapkričio 14 d. sprendimu Nr.12P-9-(7.2.2) patvirtinto Visuotinio teisėjų susirinkimo darbo reglamento (toliau – Reglamentas) teisinis reguliavimas yra aiškiai orientuotas į fizinio susirinkimo organizavimą: pavyzdžiui, Reglamento 14 punkte nustatyta, kad „<...> susirinkimo dalyviai registruojami, t. y. atvykę į Susirinkimą, turi pasirašyti registracijos lapuose. Jei Susirinkime numatyta rinkti Teisėjų tarybą, dalyvausiantys Susirinkime teisėjai registruojami pagal teismus <...>.“ ir pan.

Viešojoje teisėje galioja principas, jog galimas ir teisėtas yra tik toks elgesys, kurį tiesiogiai leidžia teisė. Šiuo metu galiojančios Teismų įstatymo nuostatos nenustato galimybės organizuoti nuotolinį Visuotinį teisėjų susirinkimą. Galimybė elektroniniu būdu rinkti Teisėjų tarybos narį įstatyme numatyta tik vieninteliu atveju – pagal Teismų įstatymo 119 straipsnio 8 dalį, kuri numato, kad, pasibaigus Teisėjų tarybos nario įgaliojimams šio straipsnio 6 dalies 1, 3, 4 arba 5 punkte nustatytu pagrindu, į jo vietą likusiam Teisėjų tarybos įgaliojimų laikui nuo atitinkamo teismo arba atitinkamos jurisdikcijos ir pakopos teismų Visuotinio teisėjų susirinkimo nustatyta tvarka elektroniniu būdu išrenkamas naujas Teisėjų tarybos narys. Taigi nuotoliniu būdu gali būti išrinktas Teisėjų tarybos narys tik vietoj Teisėjų tarybos nario, kai baigėsi jo kaip teisėjo įgaliojimai, jis atsistatydina savo noru, įsiteisėja Teisėjų garbės teismo sprendimas paskirti jam drausminę nuobaudą, ir tik likusiam Teisėjų tarybos įgaliojimų laikui. Teismų įstatymas, pateikdamas baigtinį sąrašą pagrindų, kuomet Teisėjų tarybos narys ne bet kuriam, o likusiam Teisėjų tarybos įgaliojimų laikui, gali būti renkamas nuotoliniu būdu, nenumato galimybės tokiu būdu rinkti Teisėjų tarybos, kai pasibaigia teisėjo paskyrimo Teisėjų tarybos nariu terminas (Teismų įstatymo 119 straipsnio 6 dalies 2 punktas).

Pastebėtina, kad, įstatyme neįtvirtinus nuotolinio Visuotinio teisėjų susirinkimo galimybės, nėra pagrindo atitinkamai keisti Reglamento nuostatas. Kita vertus, pakeitus Reglamentą be įstatyminio reguliavimo ir suorganizavus Visuotinį teisėjų susirinkimą tokiu būdu, galėtų būti keliamas tokiam susirinkime priimtų sprendimų, naujos Teisėjų tarybos legitimumo klausimas. Atitinkamai galėtų būti kvestionuojami ir naujos Teisėjų tarybos sprendimai, *inter alia* kandidatūrų skyrimai į kitas

svarbias teisminės valdžios savivaldos institucijas (Garbės teismą, Teisėjų etikos ir drausmės komisiją, Nuolatinę teisėjų veiklos vertinimo komisiją, Pretendentų į teisėjus atrankos komisiją ir kt.).

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

Įstatymo projektu siūloma papildyti Teismų įstatymo 118 straipsnį, nustatant, kad Visuotinis teisėjų susirinkimas gali vykti nuotoliniu būdu, naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas. Sprendimą dėl tokio Visuotinio teisėjų susirinkimo organizavimo būdo priimtų vykdomasis teismų savivaldos organas – Teisėjų taryba. Detalią Visuotinio teisėjų susirinkimo nuotoliniu būdu tvarką nustatytų Reglamentas. Atkreiptinas dėmesys, kad tokia Visuotinio susirinkimo forma galėtų būti efektyviai taikoma organizuojant ne tik eilinius, bet taip pat ir neeilinius Visuotinius teisėjų susirinkimus.

Tuo pačiu, atsižvelgiant, kad, vykdant Visuotinį teisėjų susirinkimą nuotoliniu būdu, gali būti sudėtinga įgyvendinti šiuo metu Teismų įstatyme numatytą kandidatų į Teisėjų tarybos narius iškėlimo tvarką paties susirinkimo metu, siūlytina keisti galiojantį teisinį reguliavimą, nustatant, kad kandidatūros į Teisėjų tarybą būtų iškeliamos likus ne mažiau kaip mėnesiui iki numatytos Visuotinio susitikimo datos, o už pasiūlytas kandidatūras būtų balsuojama Visuotinio teisėjų susirinkimo metu. Taip atitinkamos jurisdikcijos ir pakopos teismai savo kandidatus galėtų iškelti anksčiau ir per laiką iki balsavimo galėtų susipažinti su nuo jų teismo renkamais pretendентаis, užduoti jiems klausimus, išgirsti kandidatų prisistatymus bei planuojamus nuveikti darbus Teisėjų taryboje, atstovaujant jų teismo ir visos teismų sistemos interesus. Manytina, kad toks reguliavimas neturėtų būti diferencijuojamas priklausomai nuo Visuotinio teisėjų susirinkimo formos, todėl tai būtų taikytina tiek organizuojant tradicinį Visuotinį teisėjų susirinkimą, tiek nuotolinį, naudojant informacines ir elektronines ryšių technologijas.

Priėmus siūlomas Teismų įstatymo pakeitimus būtų užtikrinta konstitucinė teisėjų garantija įgyvendinti savo savireguliacinę valdžią, taip pat teismų bendruomenės lūkesčiai suderinti su visuomenės sveikatos apsauga, neprognozuojamai besivystant epidemiologinei ar kitai sunkiai valdomai situacijai šalyje.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Numatoma, kad Įstatymo projektas neigiamų pasekmių neturės.

6. Galima priimto įstatymo įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Priimtas Įstatymo projektas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Galima priimto įstatymo įgyvendinimo įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Įstatymo projekto nuostatų įgyvendinimas įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Siekiant Įstatymo projekte siūlomas pakeitimus inkorporuoti į teisinę sistemą, priimti naujų, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios galiojančių įstatymų nereikės.

9. Įstatymo projekto atitiktis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams, sąvokų ir terminų įvertinimas.

Įstatymo projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus. Įstatymo projektas naujų sąvokų nenustato, todėl jų įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka nereikia.

10. Įstatymo projekto atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei.

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

11. Įstatymui įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, juos priimti turintys subjektai.

Įstatymo projekte siūlomiems pakeitimams įgyvendinti Visuotinis teisėjų susirinkimas turės keisti Reglamento nuostatas.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti.

Įstatymo įgyvendinimui papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės, kadangi reikalingą technologinę įrangą, skirtą Visuotinio teisėjų susirinkimo organizavimui ir Teisėjų tarybos narių rinkimui, planuojama įsigyti iš teismams skiriamų asignavimų.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Įstatymo projekto rengimo metu gauti Nacionalinės teismų administracijos ir Teisėjų tarybos vertinimai ir išvados.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.

Reikšminiai Įstatymo projekto žodžiai, kurių reikia jiems įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, yra „Visuotinis teisėjų susirinkimas“, „informacinės ir elektroninės ryšių technologijos“, „Teisėjų taryba“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Atsižvelgiant į suplanuotą Visuotinio teisėjų susirinkimo datą – 2020 m. lapkričio 6 d. – bei reikalingus techninio pasirengimo darbus, įskaitant viešųjų pirkimų organizavimą, Įstatymo projektą siūlytina svarstyti ypatingos skubos tvarka.